

РОЗДІЛ 5 – ТЕОРІЯ ТА ПРАКТИКА ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ

УДК 331.108.45 : 331.5

ТЕХНОЛОГІЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ЗАРЕЄСТРОВАНИХ БЕЗРОБІТНИХ В УМОВАХ ПІДПРИЄМСТВ, ОРГАНІЗАЦІЙ, УСТАНОВ

Волярська О.С., к. пед. н., доцент

*Інститут підготовки кадрів державної служби зайнятості України, вул. Нововокзальна, 17,
м. Київ, Україна*

esv66_66@mail.ru

У статті з'ясовано особливості змісту технології професійної підготовки зареєстрованих безробітних в умовах навчальних підрозділів підприємств, організацій, установ. Представлено складові організації та проведення професійної підготовки даної категорії незайнятого населення. Узагальнено алгоритм розробки технології професійної підготовки зареєстрованих безробітних.

Ключові слова: зареєстровані безробітні, професійна підготовка, професійне навчання, педагогічна технологія, умови.

ТЕХНОЛОГИЯ ПРОФЕССИОНАЛЬНОЙ ПОДГОТОВКИ ЗАРЕГИСТРИРОВАННЫХ БЕЗРАБОТНЫХ В УСЛОВИЯХ ПРОИЗВОДСТВ, ОРГАНИЗАЦИЙ, УЧРЕЖДЕНИЙ

Волярская Е.С.

*Институт подготовки кадров государственной службы занятости Украины,
ул. Нововокзальная, 17, г. Киев, Украина*

esv66_66@mail.ru

В статье определены особенности содержания технологии профессиональной подготовки зарегистрированных безработных в условиях учебных подразделений предприятий, организаций, учреждений. Представлены составляющие организации и осуществления профессиональной подготовки взрослого незанятого населения. Предоставлен обобщенный алгоритм разработки технологии профессиональной подготовки безработных.

Ключевые слова: зарегистрированные безработные, педагогическая технология, профессиональная подготовка, профессиональное обучение, условия.

THE TECHNOLOGY OF VOCATIONAL TRAINING OF REGISTERED THE UNEMPLOYED UNDER PRODUCTION CONDITIONS

Voliarska O.S.

Ukrainian State Employment Service Training Institute, Novovokzalnaya st., 17, Kiev, Ukraine

esv66_66@mail.ru

The article the stages of technology development professional training of the registered unemployed of enterprises. Presented by organizations to conducting professional training adult. Are generalized algorithm for the development of technology professional training of adults. The problem the development and the implementation of pedagogical technologies in the professional training of the registered unemployed educational units of enterprises, organizations and institutions lies in the fact that: in Ukraine are no a data bank on availability of teaching materials on the subject; most of the development exists in the form methodical instructions issued very small circulation, only in those educational institutions where they were created. In professional training of the registered unemployed educational units of enterprises, organizations, institutions should be use technology of social and pedagogical activities. The structure of any technology in the social and pedagogical work in organizing professional training these categories determined by the presence of the working population: scientifically grounded the program under which solved the problem; of scientific and methodological support of the educational standard professional training as a prerequisite for improving the professional competence of the expert. Thus, the technology professional training of registered unemployed

educational units of enterprises, organizations, institutions should be viewed as a set of principles, stages and levels which determine selection, layout and the use of didactic and professionally pedagogical The staff of tools and specialists with personnel training enterprises , organizations and institutions. This technology determines the strategy, tactics and technology organization of the process professionally-oriented education in professional training able-bodied adults.

Key words: registered unemployed, pedagogical technology, professional training, vocational training, conditions

Постановка проблеми. Прагнення постійно оптимізувати процес професійної підготовки зареєстрованих безробітних та персоналу підприємств, організацій і установ зумовило появу нових і вдосконалення використовуваних навчальних технологій різних рівнів і різної цільової спрямованості. Традиційна система професійної підготовки безробітних не забезпечує достатнього рівня ефективності через: недостатню активність дорослого працездатного населення; недостатній зворотний зв'язок викладача й слухачів у процесі професійного навчання; нераціональне використання часу як викладача, так і безробітних; низьку ефективність підсумкового контролю.

З урахуванням наявності таких соціальних проблем, як безробіття, розвитку маргіналізації населення, проблема професійної підготовки дорослих є водночас проблемою і суспільства, й особистості. Завдання ефективною професійної підготовки зареєстрованих безробітних є забезпечення соціалізації дорослої людини, яка втратила роботу, відновлення її спроможності повноцінно функціонувати в соціально професійному середовищі в умовах короткотермінової професійної підготовки.

Стан професійної освіти в Україні показує, що основні орієнтири його модернізації здійснюються в русі сучасних соціокультурних тенденцій і базуються на традиціях національної та світової культури, суспільно-державних пріоритетах, обліку зростаючих освітніх потреб особистості, націлені на підвищення ефективності та якості професійної підготовки. Потреби кадрового забезпечення інноваційного соціально-економічного розвитку країни вимагають обґрунтування підходів і умов, реалізація яких забезпечує впровадження у фахову професійну підготовку працездатного населення освітніх, економічних, управлінських, інформаційних технологій, що сприяють підвищенню професійної компетентності працівників.

Проблема впровадження педагогічних технологій у процес професійної підготовки зареєстрованих безробітних в умовах підприємств полягає в тому, що: 1) в Україні немає банку даних про наявність методичних розробок з цієї проблематики; 2) більшість розробок існує у вигляді методичних вказівок або посібників, виданих дуже малими тиражами, лише в тих навчальних закладах, де вони були створені.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. У педагогічній науці склалося декілька підходів у визначенні сутності освітніх технологій. Зміст освітніх технологій як категорії соціальних технологій вивчали вітчизняні педагоги О.В. Беспалько, І.Д. Зверева, А.І. Капська, В.І. Полтавець, С.Я. Харченко та ін. З точки зору компетентнісного підходу проблему розробки освітніх технологій вивчали О.А. Дубасенюк, І.О. Ігнатюк, В.Г. Кремень, О.І. Янкович та ін.

Вітчизняним педагогом О.І. Янковичем визначено, що освітню технологію слід розглядати як особливу педагогічно-соціальну інновацію. Така інновація, на думку автора, є проектом процесу навчання (виховання, управління, інформатизації) із визначеною алгоритмізацією дій та реалізацією діагностично створеної мети, що відображає відповідність положенням системного, діяльнісного, праксеологічного, компетентнісного, гуманістичного підходів, тісно поєднаних між собою [5]. Особливість освітніх технологій полягає, на думку автора, у реалізації двох функцій: досягнення результату, який передбачений метою технології, а також формування в учнів умінь відтворювати алгоритм дій у навчальному процесі.

Поняття педагогічної технології в «Глосарії термінів з технологій освіти» сформульовано як «системний метод створення, застосування й визначення всього процесу викладання та

засвоєння знань з урахуванням технічних і людських ресурсів та їх взаємодії, завдання якого – оптимізація форм освіти» [3, с. 28].

Вважаємо, що педагогічну технологію слід розуміти як системний метод створення, застосування, визначення всього процесу викладання і засвоєння знань з використанням комп'ютера й людських ресурсів, завданням якого є оптимізація форм освіти. Педагогічна технологія відображає тактику реалізації освітніх технологій у навчально-виховному процесі за наявності певних умов. Педагогічні технології акумулюють і виражають загальні ознаки й закономірності навчально-виховного процесу незалежно від конкретного навчального предмета. Кожна конкретна педагогічна технологія відображає модель навчально-виховного й управлінського процесів у навчальному закладі, об'єднує в собі їх зміст, форми й засоби. Вона може охоплювати й спеціалізовані технології, що застосовуються в інших галузях науки та практики, наприклад, нові інформаційні технології тощо.

Зазначимо, що з визнанням педагогічної технології як важливого чинника навчального процесу не припинялися спроби з'ясування її сутності й особливостей. З одного боку, це спричинено поглибленням наукового й практичного інтересу до педагогічних технологій як засобу підвищення ефективності процесу професійної підготовки різних категорій дорослого працездатного населення, з іншого – розвитком інноваційних педагогічних технологій, у процесі якого розкривалися їх універсальні складові [2].

Вітчизняні науковці М.І. Бідюк, О.А. Дубасенюк, Л.М. Капченко, Л. Сігаєва, Ю.М. Маршавін досліджували особливості стану професійного навчання сучасних безробітних. Водночас нами не виявлено праць, у яких би отримали розв'язання проблеми професійної підготовки дорослого незайнятого населення в системі виробництва. Недооцінка спрямованості змісту підготовки та підвищення кваліфікації безробітних негативно позначається на рівні їх підготовленості до здійснення практичного працевлаштування. Це зумовлює необхідність посилення уваги до створення системи професійної підготовки зареєстрованих безробітних в умовах підприємств, організацій, установ.

Мета статті – визначити зміст технології професійної підготовки зареєстрованих безробітних в умовах підприємств, організацій, установ.

Виклад основного матеріалу. В умовах зростаючої конкуренції на ринку праці одним із найвпливовіших засобів щодо використання робітничих кадрів в економіці країни є вдосконалення процесу професійної підготовки робітничих кадрів з числа безробітного населення. Вимоги роботодавців до кваліфікації і компетенції претендентів на роботу постійно зростають. Саме тому, професійна підготовка зареєстрованих безробітних виступає своєрідним прискорювачем позитивних змін на ринку праці та відновлення зайнятості в Україні.

У нормативно-правових документах, науковій літературі, стосовно професійного навчання безробітних зустрічається словосполучення «незайняте населення», «зареєстровані безробітні». У Законі України «Про зайнятість населення» трактується те, що в разі відсутності підходящої роботи, рішення про присвоєння громадянину статусу безробітного приймається державною службою зайнятості за його особистою заявою з восьмого дня реєстрації в центрі зайнятості. Звідси, від дати реєстрації до присвоєння статусу безробітного, громадянин є незайнятим або таким, що шукає роботу та готовим і здатним приступити до підходящої роботи [1].

У Законі України «Про зайнятість населення» (ст.1) зареєстрований безробітний визначається як «особа працездатного віку, яка зареєстрована в територіальному органі центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері зайнятості населення та трудової міграції, як безробітна і готова та здатна приступити до роботи» [1]. Отже, зареєстрований безробітний характеризується тим, що він зареєстрований у службі зайнятості і має готовність і здатність до роботи.

Зареєстровані безробітні як учасники професійної підготовки є особливою категорією дорослих, які навчаються. Ця категорія, на думку дослідниці освіти дорослих Л. Сігаєвої, має характерні риси: це дорослі, «які вивільнені зі сфери праці; це робітники і спеціалісти, що мають досвід фахової й освітньої діяльності; це потенційні працівники, що стоять перед проблемою вибору нової спеціальності й нового фахового старту; це особи, що мають різноманітні соціально-демографічні характеристики, але перебувають у психічній і фаховій кризі» [4, с. 11].

Як зазначено автором, професійну підготовку зареєстрованих безробітних слід розглядати як інтегральний процес, що включає не тільки набуття професійних знань, умінь, навичок, але й проведення профорієнтаційних заходів і психологічної підтримки безробітних громадян; урахування попереднього досвіду; випереджувальний характер навчання; формування змісту навчання із застосуванням модульних технологій; багатоваріантність і гнучкість форм та методів; співпраця з соціальними партнерами [4].

Зауважимо, що професійна підготовка безробітних, які зареєстровані в центрах зайнятості, та аналіз її ефективності, потребують системного підходу. Професійну підготовку зареєстрованих безробітних ми розуміємо як соціально-педагогічне явище, розвиток якого зумовлений змінами у сфері зайнятості населення, ситуацією на ринку праці, модернізацією й інформатизацією сучасного виробництва. Безробітні як суб'єкти процесу професійної підготовки є особливою категорією дорослих, вивільнених зі сфери праці, що навчаються; до того ж це робітники і спеціалісти, які мають досвід фахової і освітньої діяльності; потенційні працівники, перед якими постала проблема вибору нової спеціальності, нового фахового старту; особи, які мають різноманітні соціально-демографічні характеристики, але перебувають у психічній і фаховій кризі.

Як вид додаткової професійної освіти дорослих, на думку Л. Сігаєвої, професійна підготовка зареєстрованих безробітних не може бути зведена ні до оновлення, ні до доповнення, ні навіть до елементарного формування професійних знань і умінь [4].

Слід зазначити, що в психології проблему професійної підготовки зареєстрованих безробітних розглядають з точки зору формування у дорослого схильностей до певної сфери професійної діяльності, мотивації трудової діяльності, наявності в людини специфічного набору психологічних рис і характеристик, так званого психологічного профілю, які створюють умови для сумісності особистості з професійним середовищем. Тому останнім часом розробляються нові підходи до процесу підготовки й підвищення кваліфікації фахівців і безробітних для всіх сфер суспільства. Водночас, процес переосмислення функції освіти на гуманістичних засадах, що передбачає його орієнтацію на актуалізацію можливостей особистості, перетворення останньої на суб'єкт навчальної діяльності, здатної до свідомого професійного самовизначення, саморозвитку, вільного вибору свого життєвого шляху.

Слід звернути увагу, що андрагогічний підхід як пріоритетний у професійній підготовці дорослих ґрунтується на урахуванні особливостей дорослих і характеризується такими рисами: у навчальному процесі провідну роль відіграють потреби, мотиви і професійні проблеми тих, хто навчається; дорослій людині необхідно надати можливості для самостійності, самореалізації, самокерованості; досвід дорослої людини може бути використаний як під час її власного навчання, так і у процесі навчання колег; у процесі професійного навчання слід враховувати попередній життєвий досвід дорослого, але такий досвід формує в особистості низку бар'єрів (як правило, психологічного характеру – стереотипи, установки, страх, тривогу) і може заважати ефективному засвоєнню навчальної інформації; навчальний процес необхідно орієнтувати на розв'язання значущої для «учня» проблеми; результати навчання можуть відразу використовуватися на практиці; навчання відбувається в умовах суттєвих обмежень (соціальних, особистісних, часових, фінансових, професійних тощо); навчання вибудовується як спільна діяльність суб'єктів навчального процесу, в результаті чого їх взаємовідносини наближуються до партнерського рівня.

З позицій андрогогічного підходу, з нашої точки зору, в змісті професійної підготовки зареєстрованих безробітних необхідно виділяти три основні змістовні характеристики, які пов'язані з навчанням дорослої людини: навчання грамотності в широкому сенсі, включаючи комп'ютерну, функціональну, соціальну, інноваційну та інші; професійне навчання, що включає професійну підготовку, перепідготовку, підвищення кваліфікації; загальнокультурну додаткову освіту, яка не пов'язана з трудовою діяльністю. При отриманні післядипломної освіти дорослим її якісними показниками виступають грамотність, професійна компетентність, загальна культура особистості.

Основними проблемами, які наразі ускладнюють організацію підприємствами, організаціями й установами професійної підготовки зареєстрованих безробітних у навчальних підрозділах, з нашої точки зору, є:

1. Обмеженість фінансування витрат на проведення професійного навчання на виробництві з боку підприємств.
2. Недостатня зацікавленість роботодавців щодо вкладення коштів у професійну підготовку та професійне навчання зареєстрованих безробітних. Так, більшість роботодавців працює на ринку впродовж відносно короткого проміжку часу і тому намагається економити на робочій силі і фізичному капіталі. Роботодавці неохоче направляють інвестиції в людський капітал, оскільки безробітні, які одержали підготовку з професій широкого профілю, можуть перейти до іншого роботодавця і таким чином існує ймовірність втрати підприємством своїх коштів. Крім того, роботодавці через різні обставини не можуть отримати достатньої користі від використання навченої робочої сили, у той же час підприємства шляхом найму можуть прийняти на роботу кваліфікованих працівників, не направляючи інвестиції в людський капітал.
3. Відсутність навчальних структурних підрозділів (штатних посад) безпосередньо на підприємствах, організаціях, установах; недостатній рівень володіння фахівцями, які залучаються як викладачі до професійного навчання зареєстрованих безробітних в організаціях, установах і на підприємствах, новими сучасними технологіями та методиками навчання; відсутність типових навчальних планів і програм для навчання зареєстрованих безробітних на підприємствах.

Професійна підготовка зареєстрованих безробітних громадян має на меті прискорене набуття навичок, необхідних для виконання певної роботи чи групи робіт і спрямовання їх на розвиток трудових ресурсів; забезпечення продуктивної, вільно обраної зайнятості громадян; посилення соціальної захищеності безробітних за допомогою підвищення росту професійної майстерності, професійної мобільності та конкурентоспроможності на ринку праці.

До основних завдань професійної підготовки зареєстрованих безробітних вітчизняні дослідники проблем зайнятості населення відносять реалізацію соціального замовлення на підготовку кваліфікованих кадрів; формування оптимального балансу потреб безробітних у професійному навчанні й вимог ринку праці до професійно-кваліфікаційної структури робочої сили; сприяння розвитку системи неперервної професійної освіти, включаючи навчання безпосередньо на виробництві; розширення можливостей самоосвіти, випереджувального навчання робітників, що знаходяться під загрозою звільнення тощо.

З метою подальшого вдосконалення системи професійної підготовки й професійного навчання зареєстрованих безробітних для забезпечення кваліфікованими робітниками ринку праці, підвищення якості і доступності професійного навчання, приведення його у відповідність до сучасних потреб суспільства і держави, слід впроваджувати новітні досягнення в галузі педагогічної практики. Це дасть можливість забезпечити: збільшення обсягів професійного навчання безробітних, які потребують підвищення рівня професійної компетентності, застосування інноваційних форм та технологій навчання.

Технологія професійної підготовки зареєстрованих безробітних враховує технологічно-процесуальні основи організації професійного навчання зареєстрованих безробітних і

визначає послідовність методів діяльності навчальних підрозділів підприємств, зміст процедур і операцій, які виконуються фахівцями цих підрозділів. Технологія забезпечує координацію роботи всіх ланок державної служби зайнятості та навчальних підрозділів підприємств з надання якісних освітніх послуг зареєстрованим безробітним, з метою підвищення їх конкурентоспроможності на ринку праці як в Україні, так і за її межами.

Процес створення технології професійної підготовки зареєстрованих безробітних як цілісної системи підвищення професійної компетентності є процесом соціально-педагогічного проектування. Послідовність його етапів така:

- 1) вибір змісту професійно-орієнтованого навчання, що передбачено навчальним планом та навчальними програмами;
- 2) вибір пріоритетних цілей, на які повинен бути орієнтований соціальний працівник чи фахівець навчального підрозділу: які вміння, навички, професійні та особистісні якості будуть сформовані в слухачів у процесі освоєння проектного навчального матеріалу з метою підвищення їхньої професійної компетентності;
- 3) вибір технології, яка орієнтована на сукупність цілей або на одну пріоритетну мету професійної підготовки;
- 4) розробка етапів і послідовності дій з реалізації і впровадження технології.

Проектування технології професійної підготовки зареєстрованих безробітних як цілісної системи підвищення професійної компетентності передбачає проектування змісту професійно-орієнтованих дисциплін, форм організації навчальної діяльності в процесі професійної освіти, вибір методів професійного навчання і педагогічно доцільних засобів організації педагогічного середовища. З нашої точки зору, за своєю сутністю процес реалізації визначеної технології - це цілеспрямована послідовність дій працівника центру зайнятості чи фахівця навчального підрозділу підприємств, організацій, установ, що забезпечує найбільш оптимальне досягнення педагогічної мети в професійному навчанні (професійній підготовці) безробітних.

За змістом процес реалізації технології професійної підготовки зареєстрованих безробітних як цілісної системи підвищення професійної компетентності визначається в його структурних компонентах, кожен з яких виконує певне функціональне призначення. Провідним компонентом, що визначає зміст і спрямованість педагогічного процесу реалізації вищезазначеної технології, виступає слухач, якому властиві індивідуальні особливості, психічні якості, який має соціальні проблеми.

Зазначимо, що зміст технології враховує положення чинних нормативно-правових актів у галузі організації професійно-технічної освіти і навчання, зайнятості населення та Єдиної технології надання соціальних послуг центрами зайнятості в частині процедур і операцій, що здійснюють спеціалісти базових центрів зайнятості для залучення безробітних до участі в програмах професійного навчання в умовах виробництва.

До основних завдань технології професійної підготовки зареєстрованих безробітних нами віднесено:

- організація якісного професійного навчання зареєстрованих безробітних як на замовлення роботодавців, так і випереджувального на основі визначення професій, потрібних у перспективі на вітчизняному й світовому ринках праці;
- систематизація функцій фахівців (працівників відділів соціальних послуг, психологів, профконсультантів тощо) центрів зайнятості, їх профільних відділів щодо координації діяльності центрів зайнятості з метою забезпечення підвищення професійної компетентності зареєстрованих безробітних;

- створення організаційно-методичних та психолого-педагогічних умов щодо формування в безробітних професійної компетентності, вмінь та навичок до самоосвіти у професійному становленні;
- розширення спектру професій та спеціальностей, за якими здійснюватиметься професійне навчання безробітних відповідно до попиту роботодавців;
- постійне удосконалення навчальних методик і технологій, включаючи вхідний контроль знань, практичне навчання, оцінку рівня підготовки безробітних;
- зміцнення взаємодії з соціальними партнерами (профспілками та їх об'єднаннями, організаціями роботодавців) щодо визначення переліку професій та напрямів для організації дистанційного професійного навчання, змісту навчальних планів і програм, організації навчально-виробничої практики тощо.

Технологія професійної підготовки зареєстрованих безробітних містить три етапи: початковий, процесуальний, системно-узагальнюючий. Відзначимо, що розробка науково-методичного забезпечення для впровадження елементів технології професійної підготовки зареєстрованих безробітних на всіх етапах ґрунтується на технологічних прийомах і способах, які спрямовані на досягнення поставлених завдань, серед яких пріоритетна роль відводиться інтеграційному й модульному принципам.

На нашу думку, необхідними для організації системи професійної підготовки зареєстрованих безробітних до підвищення професійної компетентності є вибір оптимальної технології дистанційного навчання, вибір її ефективної організаційної структури, визначення потреби в кваліфікованих кадрах, вибір партнерів, створення продуктивних взаємин з різними соціальними групами безробітних.

У рамках навчання доцільно створювати зони неформального, часто конфіденційного спілкування зареєстрованих безробітних між собою, обговорення тем, не включених безпосередньо в навчальний процес. Таке спілкування сприяє появі між людьми, що опинилися в скрутному становищі, почуття довіри і впевненості. У процесі професійної підготовки зареєстрованих безробітних також використовують різні типи форумів. Наприклад, «питання - відповідь», «аналітика», чат. Ці засоби є важливими, тому що один з важливих компонентів дистанційного курсу є комунікативний, тобто такий, що відповідає за організацію спілкування учасників дистанційного курсу. Основними засобами, що дозволяють зареєстрованим безробітним спілкуватися зі своїми тьюторами, є: електронна пошта та обмін особистими повідомленнями. Така система дозволяє реалізувати всі основні функції спілкування: комунікативну (що відповідає за обмін інформацією); перцептивну (що відповідає за організацію сприйняття); інтерактивну (що відповідає за організацію взаємодії).

Програмний продукт, розроблений відповідно до світових стандартів технологій навчання, повинен забезпечувати такі характеристики:

1. Можливість взаємодії різних навчальних систем, тобто бути системно-інтегративним інструментом.
2. Здатність до тиражування, або повторення: можливість використовувати всі компоненти системи стільки, скільки є необхідним, що сприяє підвищенню ефективності засвоєння навчального матеріалу.
3. Адаптивність, тобто можливість включення інноваційних педагогічних технологій, без перепроєктування системи і наявність вбудованих методів для забезпечення індивідуалізованого навчання.
4. Надійність та актуальність розроблених стандартів і період ефективної роботи у певний проміжок часу (від трьох років) без тотального перепрограмування.

Отже, вдосконалення професійної підготовки зареєстрованих безробітних полягає, на нашу думку, у забезпеченні повної і постійної доступності інформації для тих, хто навчається:

доступність інформації є необхідною для психологічного комфортного отримання навчальної інформації.

Проведений нами теоретичний аналіз праць з управління персоналом довів, що професійна підготовка слухачів навчальних підрозділів, яка організовується фахівцями з навчання персоналу в організаціях, установах і на підприємствах, – це технологія управління процесом оволодіння працівниками компаній і установ новими професійними знаннями, уміннями і навичками з метою більш кваліфікованого виконання ними своїх професійно-посадових обов'язків.

Висновки. Отже, під технологією професійної підготовки зареєстрованих безробітних в умовах підприємств, організацій, установ слід розглядати послідовність етапів, що визначають підбір, компоновку та порядок використання дидактичного та професійно-педагогічного інструментарію фахівцями з навчання персоналу навчальних підрозділів підприємств, організацій та установ. Така технологія визначає особливості організації процесу професійно-орієнтованого навчання в професійній підготовці незайнятого населення.

У подальшому вбачаємо вивчення тенденцій і орієнтирів професійного навчання зареєстрованих безробітних у вітчизняній системі навчальних закладів державної служби зайнятості. Становить інтерес обґрунтування перспективних напрямів розвитку системи професійної підготовки, а саме: необхідність розробки і впровадження комплексу соціально-педагогічних, психологічних та дидактичних умов професійної підготовки; розробка концептуальних організаційно-педагогічних засад формування системи професійної підготовки незайнятого населення; випереджувальний розвиток професійного навчання безробітних.

ЛІТЕРАТУРА

1. Закон України "Про зайнятість населення" [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/5067-17>.
2. Волярська О.С. Інноваційні педагогічні технології : навчально-методичний посібник для слухачів курсів підвищення кваліфікації / О.С. Волярська. – Запоріжжя : А-ПЛЮС, 2012. – 72 с.
3. Глосарій термінів за технологією освіти. – Париж : ЮНЕСКО, 1989. – 144 с.
4. Сігаєва Л. Є. Андрагогіка в професійному навчанні : методичні рекомендації / Л.Є. Сігаєва. – К. : ПП "ЕКМО", 2003. – 100 с.
5. Янкович О. І. Освітні технології в історії розвитку вищої педагогічної освіти України (1957–2008) : монографія / Олександра Янкович. – Тернопіль : Підручники і посібники, 2008. – 320 с.

REFERENCES

1. Zakon Ukrainy "Pro zainiatist' naseleennia" [The Law of Ukraine "On the Employment"] [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/5067-17>.
2. Volyarska O.S. Innovatsiyni pedagogichni tehnologiyi : navchalno-metodichniy posibnik dlya sluhachiv kursiv pidvischennya kvalifikatsiyi / O.S. Volyarska. – Zaporizhzhya : A-PLYuS, 2012. – 72 p.
3. Glosariy terminiv za tehnologieyu osviti. – Parizh: YUNESKO, 1989. – 144 p.
4. Sihayeva L. Ye. Andrahohika v profesiinomu navchanni : [metodychni rekomendatsii] / L. Ye. Sihaieva. – K. : PP EKMO, 2003. – 100 p.
5. Yankovich O.I. Osvitni tehnologiyi v istoriyi rozvitku vischoyi pedagogichnoyi osviti Ukrainy (1957–2008) : monografiya / Olexsandra Yankovich. – Ternopil : Pidruchniki i posibniki, 2008. – 320 p.